

Regional strategi och handlingsplan för biogas till fordon i Blekinge, Kalmar och Kronobergs län

Halvvägsutvärdering

December 2015

Hannele Johansson

Projektledare Biogas Sydost

Inledning

Biogas Sydost fick genom Energikontor Sydost hösten 2011 i uppdrag av länsstyrelserna i Blekinge, Kalmar och Kronobergs län samt EU att ta fram en gemensam biogasstrategi och handlingsplan för hela sydostregionen. Strategin, som är avsedd att utgöra ett verktyg som ska hjälpa våra tre län att nå sina klimatmål genom att bli fria från fossila bränslen, blev klar i april 2014. Då hade den varit på remiss hos alla identifierade intressenter. 35 offentliga aktörer, däribland 23 kommuner, lämnade svar på remissen. Strategin gäller t.o.m. 2017 med utblick till 2020.

För att vi ska lyckas att uppnå målen måste produktionen, konsumtionen och distributionen synkroniseras. De länsvisa målen är därför satta för produktion, distribution och konsumtion var och en för sig. Då vi nu har kommit halvvägs i arbetet kan det vara intressant att se hur vår region förhåller sig till de satta målen.

Produktion

I **Kronoberg** har man beslutat att produktionen av förnybara fordonsbränslen per 2020 ska vara minst 30 GWh/år. Idag finns redan två biogasanläggningar i länet, Växjö och Alvesta, som tillsammans producerar ca 30 GWh/år. Planer finns att öka produktionen ytterligare för att tillmötesgå kollektivtrafikens behov, förutsatt att Växjö får tillgång till mera hushållsavfallsavfall från länets övriga kommuner och/eller hittar nya substrat.

Kalmar har den högsta potentialen och också de mest ambitiösa produktionsmålen för biogas: 100 GWh/år till 2017. Idag produceras ca 35 GWh i länet och de befintliga anläggningarna kan byggas ut till ca 50 GWh. Samtidigt ser Mönsterås, Borgholm och Mörbylånga möjligheter att producera sammanlagt ca 80 GWh biogas per år. Detta betyder en möjlig produktion av totalt 130 GWh/år. Potentialen från det offentliga är beräknat till 71 GWh bestående av kollektivtrafikens behov, omställning av den kommunala fordonsparken i de tre kommunerna samt möjligheten att ställa krav på biogas vid godstransportupphandlingar. Resterande måste näringsliv och privatpersoner stå för.

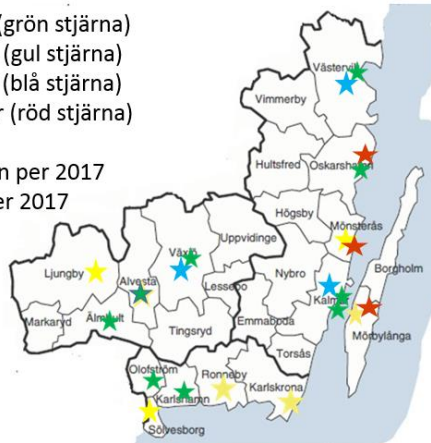
Blekinge. I Blekinge är huvudmålet att kunna tanka biogas på minst ett ställe i varje kommun. För att lyckas med det ska man verka för att öka produktionen av biogas i länet med såväl länets matavfall som gödsel från lantbruket som substrat. Tyvärr blev det inte biogas i kollektivtrafiktrafikupp-handlingen vilket hade påskyndat uppbyggnaden av biogasproduktionen i länet. Idag rötas matavfall från västra Blekinges kommuner i VMAB:s anläggning i Mörrum och Karlskrona skickar sitt matavfall till Kalmar men någon nyproduktion har ännu inte kommit igång.

Distribution & konsumtion

I **Blekinge** fokuserar man f.n. på att få tillräckligt många bilar ut på marknaden för att uppnå distributionsmålen. Ett framsteg kom när Ronneby kommun fick hösten 2015 stöd från Klimatklivet till ett biogastankställe. Även Ljungby i Kronobergs län fick stöd från Klimatklivet. Sedan Alvesta fick ett eget tankställe i oktober 2015 har Kronoberg nu tre tankställen samt en på gång.

Gastankställen i Sydost - läget i december 2015

9 befintliga tankställen (grön stjärna)
6 planerade tankställen (gul stjärna)
3 befintliga bussdepåer (blå stjärna)
3 planerade bussdepåer (röd stjärna)
Mål:
15 planerade tankställen per 2017
1 LBG/LNG tankställe per 2017

Fordon 2014:
1091 (+20 %)
57 bussar
30 sopbilar

En stor utmaning är att öka marknaden för gasfordon. I Kalmar län är målet 2 500 fordon år 2017 och 5 000 fordon år 2020. I Kronoberg och Blekinge län är avsättningen tryggad för den produktion som finns f.n. men för att få fler tankställen behövs fler bilar.

Kalmar

Genom den kollektivtrafikupphandling som träder i kraft 2017 i Kalmar län tar länet ett stort steg mot att förverkliga de mål man satt för biogas.

Som resultat av upphandlingen kommer följande sträckor att trafikeras med biogasbussar, vilket innebär ca 65 % av trafikarbetet:

- E22: Bergkvara (Torsås) – Kalmar – Mönsterås – O-hamn – V-vik
- Riksväg 40: Västervik – Vimmerby
- Riksväg 136: Kalmar – Borgholm; Kalmar – Mörbylånga
- Stadstrafiken i Kalmar, Oskarshamn och Västervik

Resterande 35 % kan bestå av biogas, grön el, hållbar syntetisk diesel, RME eller etanol men el och biogas är prioriterat.

Nya projekt som stöttar uppbyggnaden av biogasmarknaden i sydost

Energi kontor Sydost har under tiden försäkrat att arbetet inom Biogas Sydost kan fortsätta och även växlas upp genom tre nya projekt:

1. Biogas Action, ett Horisont 2020 projekt, som gör det möjligt att fortsätta driva nätverket Biogas Sydost, verka för att marknaden för biogas ökar samt att revidera den regionala strategin och handlingsplanen som går ut 2017.
2. Baltic Re-energy, ett projekt med stöd av Svenska Institutet och med syfte att utveckla marknaden för flytande biogas.
3. Kartläggning av biogasens samhällsnyttor tillsammans med de övriga sju biogasnätverken i landet och med ledning av Biogas Öst.

Nu är förhoppningen att alla nya biogasintressenter i regionen vill ansluta sig till Biogas Sydost för att vi ska uppnå alla de mål som vi har satt i den regionala strategin och att alla potentiella biogasproducenter ska kunna göra verklighet av sina planer.